

פגיעות אורטופדיות והערכת נכות בעיני בית המשפט.

השופט בדימוס כרמי מוסק
בית המשפט המחוזי בירושלים
ינואר 2020

תאונות דרכים

פלת"ד – המומחים מתמנים על ידי
בית המשפט

נדרשת ראשית ראיה רפואית

מימון – מי מממן?

פגיעות אורטופדיות

סוגי הפגיעות הנפוצות:

עמוד שדרה – צליפת שוט

קטיעות גפיים, אצבעות

פגיעות בברכיים

פגיעות בכתף

פרע הכתף

חפיפה בין תחומי מומחיות

השיקולים בקביעת זהות המומחה

החומר הרפואי

זהות הרופאים המטפלים

סוג ותחום הטיפול

מומחה ממליץ

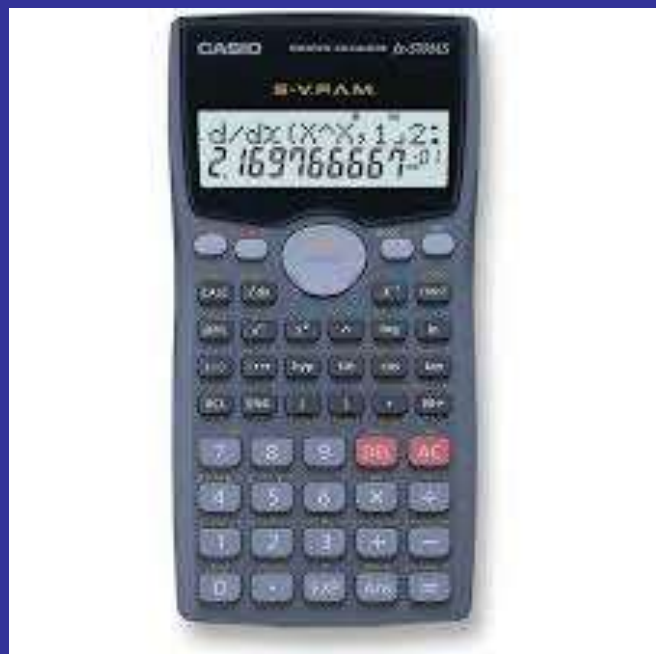
על מינוי מומחה נוסף

שקלול נכויות רפואיות

השקלול מחושב כך שתמיד הנכות
הבאה נגזרת מתוך היתרה לאחר
ניכוי הנכות המשוקללת

כיצד משקללים

תביעות שאינן על פי חוק הפלת"ד

דוגמאות:

- רשלנות רפואית
- תאונות עבודה
- אופן הגשת חוות דעת – על ידי הצדדים
- האם למנות מומחים מטעם בית המשפט???
- תחשיבי נזק – הצעות פשרה
- גישור

קשיים באופן שבו מוערכים הנזקים

• חוות דעת רפואיות – נכות רפואית

• מידת הפגיעה התפקודית

• השפעה על כושר ההשתכרות

• מקצוע

• גיל

• השתכרות – הוכחת פגיעה בפועל

• שוק העבודה

• פיצוי גלובאלי או חישוב אקטוארי

• סוג של ניבוי עתידו של הנפגע

פסק דין מנחה

הקשיים

המדובר, בדרך כלל, בהפסד אשר יש לקבעו
למשך תקופה ארוכה בעתיד, לעיתים לתקופה של
עשרות שנים

הנסתר רב על הנגלה

יש חשיבות לאופי הפגיעה שנפגע התובע עקב
התאונה, דהיינו אופי ומידת הנכות

שנותרה ושיעורה

חשיבותה של הנכות הרפואית

יש חשיבות לנתון של הנכות הרפואית שנגרמה
עקב התאונה. לנכות זו, המגבילה את התובע
בפעילותו, יש השלכה לכושר השתכרותו. זה,
כמובן, אינו הנתון היחיד שיילקח בחשבון

חשיבות עיסוקו של הנפגע

נתונים חשובים

- מקצוע
- מקום עבודה מובטח
- מצב התעסוקה בשוק

הוכחת הפסד שכר בעין

כל אימת שניתן להוכיח את הפסד כושר

ההשתכרות הממשי, אין נזקקים לשיעור הנכות

כמודד לקביעת הפסד זה.

הנתון של הנכות הרפואית

יש לו, בדרך כלל, משקל רב כשבאים לקבוע

בכמה נפגע כושר השתכרותו של התובע.

חשיבות הנכות הרפואית

באותם מקרים שעתידו המקצועי של
התובע בנכותו לא ברור, ובאין נתונים
אחרים שיהיה בהם לסייע בקביעת

הגריעה מכושר ההשתכרות עקב התאונה,

יכול שיעור הנכות הרפואית אף לשמש

מודד למידת הפגיעה בכושר ההשתכרות.

השפעת הנכות הרפואית על הנכות התפקודית

מקרים בהם הנכות הרפואית משקפת גם

את מידת הפגיעה בכושר התיפקוד של

התובע. בדרך כלל, הנכות הרפואית

משקפת אל נכון גם את מידת

הפגיעה בכושר התיפקוד.

השפעת הנכות הרפואית על הנכות התפקודית

נכות רפואית בשיעור 20% עקב פגיעה
בתחום האורטופדי - כמו פגיעה ביכולת
התיפקוד של יד או רגל - תשקף, בדרך

כלל, גם את שיעור

הנכות התפקודית.

חוסר זהות בין הנכות הרפואית לתפקודית

צלקות – צלקת שאינה כואבת או מגבילה.

הנכות הרפואית אינה תפקודית.

מהי הנכות התפקודית

הנכות התפקודית באה להצביע על מידת הפגיעה בתפקוד שיש בנכות הרפואית. היא באה להצביע על מידת ההגבלה בדרך כלל, שיש בנכות הרפואית שנגרמה לתובע.

מהי הנכות התפקודית

נעשה, לעיתים, שימוש במונח זה כבא
לבטא את מידת ההשפעה של הנכות על
התובע המסוים בהתחשב במקצועו או
עיסוקו, סיכוייו לחזור ולעסוק בהם, או
ההגבלה שיש לו לעסוק בהם.

הנחיה למומחים

יכולים גם לחוות דעתם ביחס לטיב ואופי
מגבלותיו וביחס ליכולתו, או אי יכולתו,
בנכותו לחזור ולבצע פעילויות ועבודות
מסוימות.

מקרה של נכות גבוהה רב תחומית

- קושי ממשי או היעדר אפשרות לשוב לעבודה שמקודם, אינם מובילים לקביעת אובדן כושר השתכרות מלא
- במיוחד שעה שהנפגע הוא אדם צעיר, אשר גם במומו, אין לומר כי כושרו הפיזי, הנפשי והמנטאלי מציב מחסום בלתי-עביר בפני מציאת עבודה כלשהי
- בית המשפט העליון הפחית את הנכות התפקודית, הפגיעה בכושר ההשתכרות ל- 85% מ 100%.

הנכות התפקודית ופגיעה בתובע

- קביעה זו נעשית, בשלב הראשון, באמצעות תרגום שיעור הנכות הרפואית לשיעור של נכות תפקודית, המבטא את המידה בה פוגעת הנכות הרפואית ביכולת תפקודו של הנפגע.
- מדובר בשאלה כללית, המתיחסת למידת השפעתה של הנכות הפיזית על תפקודו של הנפגע. רק בשלב השני תיגזר משיעור הנכות התפקודית מידת הפגיעה הפרטנית שנגרמה לכושר ההשתכרות של הנפגע הנדון.

נכות תפקודית

אין כל חובה לאמוד את שיעורה של
הנכות התפקודית, שכן יש בה רק משום
כלי עזר לחישוב הפסד ההשתכרות שנגרם

לנפגע

מהות הפגיעות

הפגיעות שנגרמו למערער הינן

פגיעות אורטופדיות, דהיינו

פגיעות ביכולותיו להניע את גפיו.

בפגיעות מסוג זה, משקפת על פי רוב הנכות

הרפואית גם את מידת הפגיעה ביכולת התפקוד

הכללית.

פגיעה בכושר ההשתכרות

על רקע שיעור זה יש להעריך כעת את המידה בה נפגע כושר השתכרותו של המערער. בבחינה זו יש לבחון את מידת השפעתה של הנכות התפקודית על עיסוקו של המערער, תוך התייחסות לנסיבותיו האישיות.

ההשערה האידיאלית

העתיד כנעלם מהווה שיקול

ככל שהנכות הרפואית גבוהה, גם אם אינה פוגעת באינטלקט וביכולות הקוגניטיביות כהוא זה, אין להתעלם הימנה גם במבט צופה פני עתיד, שכן מעבר לשינויים רפואיים אפשריים, לתנודות כלכליות ייודע לא אחת (אם גם לא תמיד) אפקט מעשי רב יותר כשהמדובר בבעל נכות גבוהה

קטינים

במקרים רבים הנכות הרפואית היא גם התפקודית לעיתים בית המשפט מתערב וקובע נכות תפקודית שונה. קובע שחלק מהנכות הרפואית אינה תפקודית.

קובע שלאור גילו של הקטין יוכל להסתגל למום ולרכוש מקצוע בשונה מבגיר שנמצא בשנות העבודה המתקדמות.

באשר לבסיס השכר – בדרך כלל קובעים את השכר הממוצע במשק

קטינים – נכות תפקודית

כלי מרכזי לחילוץ הנכות התפקודית בעניינם של קטינים הוא שיעור הנכות הרפואית. כל זאת, בהיעדר קריטריון חילופי אחר שישמש לשומת הפיצוי, וכשלא הוכח טעם לסטייה מאחוז נכות

זה.

פיצוי גלובאלי לקטינים

שיטה זו של היזקקות לנכות הרפואית של

קטינים לצורך חישוב הפסד השתכרותם

שימשה את בתי-המשפט, במקרים

המתאימים, גם לצרכי פסיקה של פיצויים

גלובאליים.

המצפן האקטוארי

ראוי כי הפיצוי הגלובאלי יימצא במתחם קרוב
הרבה יותר לזה שלעברו מצביע "המצפן
האקטוארי" שבבסיסו השכר הממוצע במשק
ונכות תפקודית הקרובה בשיעורה לנכות
הרפואית.

שכר ממוצע במשק

חזקת השכר הממוצע במשק

נקודת המוצא אצל קטינים הוא השכר הממוצע
במשק. אין נתונים אחרים.

הסטייה מחזקת השכר הממוצע במשק לא תעשה

על בסיס הנחות א-פריוריות המבוססות על
שייכות לקבוצות באוכלוסיה.

חשיבות הנכות הרפאית באורטופדיה

נכות אורטופדית בדרך כלל תתורגם לנכות תפקודית מלאה. זו חזקה או הנחה שעומדת לפני בית המשפט, וכדי לסטות מכך כלפי מטה או למעלה יש להביא ראיות לסתור אותה. לכן קיימת חשיבות רבה מאד לנכות הרפואית שנקבעת בתחום האורטופדיה.

תודה על ההקשבה